

E-TUND – KOHTUME ÜHISES VIRTUAALSES KLASSIRUUMIS

TUNNIKAVA #405

Tunni teema:	Kas TikTok on parem kui Instagram?						
Külalisõpetaja:	Diana Poudel , digipädevuste ekspert; nooremteadur Tartu Ülikoolis						
Õpilased:	4.–6. klass						
Tunni õpieesmärk:	Õpilane teab, mis on filtrimull ning miks see ohtlik võib olla. Õpilane on sotsiaalmeedias ettevaatlikum ja teab põhilisi sotsiaalmeediaga seotud ohte ja oskab neid vältida.						
Seos RÕK-iga:	digipädevus, suhtluspädevus, väärtuspädevus						
45-minutilise tunni ülesehitus:	<table border="1"> <thead> <tr> <th>5 min</th> <th>20 + 5 min</th> <th>20 min</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ettevalmistus ja hääletus</td> <td>ülekanne + küsimused ja vastused külalisõpetajaga</td> <td>õpilaste iseseisev töö klassis</td> </tr> </tbody> </table>	5 min	20 + 5 min	20 min	ettevalmistus ja hääletus	ülekanne + küsimused ja vastused külalisõpetajaga	õpilaste iseseisev töö klassis
5 min	20 + 5 min	20 min					
ettevalmistus ja hääletus	ülekanne + küsimused ja vastused külalisõpetajaga	õpilaste iseseisev töö klassis					
Tunni ettevalmistus õpetajatele ja õpilastele:	<p>Vajalikud vahendid video vaatamiseks: arvuti, internetiühendus, kõlarid, projektor.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Palun avage arvuti, projektor ja e-tunni YouTube'i link. • Logige võimalusel sisse YouTube'i keskkonda, et saaksite anda märku oma klassi liitumisest tunniga ja edastada õpilaste küsimusi. • Kontrollige kõlareid, et heli oleks kosta kogu klassiruumis. • Et edastada õpilaste küsimusi otseülekande ajal, vajutage vasakus allservas olevale YouTube'i nupule, mis avab video uues aknas koos vestlusaknaga küsimuste jaoks (järelvaatamisel pole seda vaja teha): <p>ETTEVALMISTUS E-TUNNIKS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tutvuge õpilaste töölehega. NB! Õpilastel on jätkutegevusena võimalik valida kahe ülesande seast: ankeet TikToki/Instagrami kohta ja/või seoste loomise harjutus (variant 2). Kui otsustate, et kogu klass teeb ühte ja sama ülesannet, muutke DOCX failis olevat töölehte just teie klassile sobivaks kustutades teine ülesanne. Siis printige tööleht ja jagage vajalik õpilastele. TikToki ja Instagrami ankeedid on lisatud ka eraldi PDFina, kui soovite neid eraldiseisvalt kasutada. 						

Tunni teema taust:	Selles tunnis saavad õpilased teada, mis on sotsiaalmeedia eripärad ning millised ohud võivad kaasneda sotsiaalmeedia kasutamisega ning kuidas neid ennetada. Näiteks vaatame, millele peaks mõtlema sotsiaalmeediakontot luues ja kui erinevad on sotsiaalmeediakanalid. E-tund toimub Haridus- ja Teadusministeeriumi toel.
---------------------------	---

Häälestus ja ülesanne video ajaks 5 min	Paluge õpilastel täita esimene tabel töölehel ning vastata väidetele oma käitumise kohta. Kui häälestusena enne e-tunni vaatamist õpilased lõpuni ei jõua, jätkake pärast e-tundi.
---	--

Otseülekande vaatamine ja küsimuste esitamine 20 min	<p>KÜSIMUSTE ESITAMINE KÜLALISÕPETAJALE</p> <p>Youtube'i vestlusesse ootame koolidelt küsimusi külalisõpetajale vormis: <i>Kaari 12. klass, Kurtna Kool. Kuidas saada presidendiks?</i></p> <p>Õpetaja küsib õpilastelt ja valib välja parimad küsimused. Õpetaja või üks õpetaja poolt määratud õpilane kirjutab küsimused YouTube'i vestlusaknasse.</p> <p>Kui õpilased jälgivad tundi oma seadmest, siis leppige õpilastega enne tundi kokku YouTube'i vestluses osalemise reeglid. Reeglite õpetamiseta õpilasi Youtube'i lasta ei tohi, sest õpilased hakkavad tundi segama. Kui vestlus muutub liialt segavaks, suletakse vestlus ja küsimusi esitada ei saa. Palun hoiatage oma õpilasi, et võib juhtuda, et kõigile küsimustele ei jõua otseülekandes vastata. Mida varem jõuate küsimused saata, seda suurema tõenäosusega jõuate vastata.</p>
--	--

Õpilaste iseseisev töö 20 min	<p>Tööleht "Kas TikTok on parem kui Instagram?"</p> <p>Tänases e-tunnis kuuled, mis on sotsiaalmeedia eripärad ja millised ohud võivad sotsiaalmeedia kasutamisega kaasneda. Ühtlasi saad teada, kuidas neid ennetada.</p> <p>Kasuta töölehte nii:</p> <ul style="list-style-type: none"> • enne otseülekannet vasta väidetele • otseülekande ajal küsi esinejalt küsimusi • pärast otseülekannet täida ankeet oma sotsiaalmeedia kasutamise kohta ja/või loo seoseid tänase teema kohta (ülesanne variant 2) <p>ENNE OTSEÜLEKANDE VAATAMIST VASTA VÄIDETELE</p> <p>Alt leiad erinevaid väiteid internetis käitumise kohta. Loe need läbi ja märgi ära, kas oled neid tegevusi kunagi teinud või mitte. Ole vastates aus.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;">VÄIDE</th> <th style="text-align: center;">JAH</th> <th style="text-align: center;">EI</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ma olen saatnud mulle tundmatutele inimestele isiklikku infot nagu aadress, telefoninumber, oma kooli nime, oma pere liikmete nimed, vanemate töökoht jm tundlik teave.</td> <td style="width: 50px;"></td> <td style="width: 50px;"></td> </tr> <tr> <td>Olen saatnud endast fotosid teistele ilma oma vanemate teadmata või ilma nende nõusolekuta.</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Minult on keegi internetis küsinud saata talle endast fotosid, videoid või informatsiooni.</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Olen avanud e-kirju mulle tundmatult saatjalt.</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Olen klikkinud linkidele, mille päritolu ma ei tea.</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	VÄIDE	JAH	EI	Ma olen saatnud mulle tundmatutele inimestele isiklikku infot nagu aadress, telefoninumber, oma kooli nime, oma pere liikmete nimed, vanemate töökoht jm tundlik teave.			Olen saatnud endast fotosid teistele ilma oma vanemate teadmata või ilma nende nõusolekuta.			Minult on keegi internetis küsinud saata talle endast fotosid, videoid või informatsiooni.			Olen avanud e-kirju mulle tundmatult saatjalt.			Olen klikkinud linkidele, mille päritolu ma ei tea.		
VÄIDE	JAH	EI																	
Ma olen saatnud mulle tundmatutele inimestele isiklikku infot nagu aadress, telefoninumber, oma kooli nime, oma pere liikmete nimed, vanemate töökoht jm tundlik teave.																			
Olen saatnud endast fotosid teistele ilma oma vanemate teadmata või ilma nende nõusolekuta.																			
Minult on keegi internetis küsinud saata talle endast fotosid, videoid või informatsiooni.																			
Olen avanud e-kirju mulle tundmatult saatjalt.																			
Olen klikkinud linkidele, mille päritolu ma ei tea.																			

Õpilaste
iseseisev
töö
20 min

Olen õelnud turvalisele täiskasvanule (nt ema, isa, õpetaja, vanavanem), kui näen internetis kohatut või ebamugavat teavet (nt sobimatuid pilte, reklaame, postitusi, vihakõne jms).

Olen jaganud enda salasõnu teistele.

Olen alla laadinud tundmatuid või kahtlaseid faile või installinud midagi arvutisse või nutiseadmesse ilma oma vanemate teadmata.

Olen postitanud inetusi, kuulujuttu ja/või valesid teiste kohta (nt mõnes chatis, e-kirjas, veebilehel, sotsiaalmeedias).

Olen postitanud pilte või videoid teistest inimestest nende teadmata.

Saan aru, et küberkäitumine jätab internetti igaveseks jälje.

OTSEÜLEKANDE AJAL KÜSI KÜSIMUSI

Et saada vastuseid enda jaoks olulistele küsimustele, saad otseülekande ajal esinejale küsimusi esitada. Selleks ütle oma küsimus õpetajale, kes selle esinejale edastab.

OTSEÜLEKANDE JÄREL ANALÜÜSI ENDA SOTSIAALMEEDIA KASUTUST

Täida ankeet oma TikToki ja/või Instagrami kohta.

Mul on TikToki kasutajakonto: Jah Ei

Olen kasutanud TikToki alates _____ eluaastast.

Mind jälgib TikToki (kui mitu?) _____ kasutajat.

Tunnen kõiki, kes mind TikToki jälgivad: Jah Ei

Mina jälgin TikToki (kui mitu?) _____ kasutajat.

Keda TikToki jälgin (märgi linnukesega kõik sobivad):

sõpru kuulsusi täpsusta keda (nt sportlased, modellid, suunamudijad, mängurid, aktivistid jne):
pereliikmeid võõraid

Mida ma TikToki teen (märgi linnukesega kõik sobivad):

postitan oma loomet teen postitustest kuvatõmmiseid
postitan teiste loomet kommenteerin teiste postitusi
vaatan õpetlikke videoid trollin teisi
vaatan naljakaid ja meelelahutuslikke videoid skrollin mõttevabalt, igavusest

Veedan päevas TikToki umbes _____ tundi.

Tunnen, et veedan TikToki aega (märgi linnukesega sobiv):

liiga palju liiga vähe parajalt

MINU TikTok

Mis mulle TikTokis meeldib: _____

Kas vaatan või postitan TikTokis midagi, mille pärast mu vanemad muret tunneksid? Miks, mida? :

Kas TikTok mõjutab vahel mu enesetunnet, tundeid ja/või käitumist? Miks, kuidas? :

Millised on TikTok'i kasutamise võimalikud ohud? Miks? :

Mis mulle TikTokis ei meeldi: _____

Kuidas saan TikTok'i turvaliselt kasutada? :

Mul on Instagramis kasutajakonto: Jah Ei

Olen kasutanud Instagrami alates _____ eluaastast.

Mind jälgib Instagramis (kui mitu?) _____ kasutajat.

Tunnen kõiki, kes mind Instagramis jälgivad: Jah Ei

Mina jälgin Instagramis (kui mitu?) _____ kasutajat.

Keda Instagramis jälgin (märgi linnukesega kõik sobivad):

sõpru kuulsusi täpsusta keda (nt sportlased, modellid, suunamudijad, mängurid, aktivistid jne): _____

pereliikmeid võõraid

Mida ma Instagramis teen (märgi linnukesega kõik sobivad):

postitan oma loomet teen postitustest kuvatõmmiseid

postitan teiste loomet kommenteerin teiste postitusi

vaatan õpetlikke videoid trollin teisi

vaatan naljakaid ja meelelahutuslikke videoid skrollin mõttevabalt, igavusest

Veedan päevas Instagramis umbes _____ tundi.

Tunnen, et veedan Instagramis aega (märgi linnukesega sobiv):

liiga palju liiga vähe parajalt

Mis mulle Instagramis meeldib: _____

Kas vaatan või postitan Instagramis midagi, mille pärast mu vanemad muret tunneksid? Miks, mida? :

Kas Instagram mõjutab vahel mu enesetunnet, tundeid ja/või käitumist? Miks, kuidas? :

Millised on Instagrami kasutamise võimalikud ohud? Miks? :

Mis mulle Instagramis ei meeldi: _____

Kuidas saan Instagrami turvaliselt kasutada? :

	<p>Variant 2 Mõtle tagasi sellele e-tunnile ning ka kõigele eelnevale infole, mida oled turvalisest käitumisest sotsiaalmeedias kuulnud ning analüüsi oma teadmisi täites järgnev tabel.</p> <table border="1" data-bbox="440 327 1489 1263"> <tr> <td data-bbox="440 327 967 797"> <p>MEENUTA: pane kirja tähenduslikud ja olulised sõnad tänasest e-tunnist ja/või turvalise ning viisaka küberkäitumise kohta.</p> </td> <td data-bbox="967 327 1489 797"> <p>VÕTA KOKKU: võta ühe lausega kokku tänase e-tunni sisu ja eesmärk.</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="440 797 967 1263"> <p>KÜSI: pane kirja 1-2 küsimust või kõhklust, mis sul teema kohta veel on.</p> </td> <td data-bbox="967 797 1489 1263"> <p>SEOSTA: leia ja sõnasta tänase e-tunni peamised ideed ning seosta need enda igapäevaeluga praegu ja tulevikus.</p> </td> </tr> </table>	<p>MEENUTA: pane kirja tähenduslikud ja olulised sõnad tänasest e-tunnist ja/või turvalise ning viisaka küberkäitumise kohta.</p>	<p>VÕTA KOKKU: võta ühe lausega kokku tänase e-tunni sisu ja eesmärk.</p>	<p>KÜSI: pane kirja 1-2 küsimust või kõhklust, mis sul teema kohta veel on.</p>	<p>SEOSTA: leia ja sõnasta tänase e-tunni peamised ideed ning seosta need enda igapäevaeluga praegu ja tulevikus.</p>
<p>MEENUTA: pane kirja tähenduslikud ja olulised sõnad tänasest e-tunnist ja/või turvalise ning viisaka küberkäitumise kohta.</p>	<p>VÕTA KOKKU: võta ühe lausega kokku tänase e-tunni sisu ja eesmärk.</p>				
<p>KÜSI: pane kirja 1-2 küsimust või kõhklust, mis sul teema kohta veel on.</p>	<p>SEOSTA: leia ja sõnasta tänase e-tunni peamised ideed ning seosta need enda igapäevaeluga praegu ja tulevikus.</p>				
Võimalikud lisamaterjalid	<p>https://kool.digiabi.ee/turvaline-internet/materjalid-opetajatele/ Raamat "Turvaline internet. Digimaailma teejuht"</p> <p>https://kool.digiabi.ee/turvaline-internet/materjalid-opetajatele/ Digikooli erinevaid materjale õpetajatele</p>				

* Tunnikava on loodud selleks, et pakkuda õpetajatele välja erinevaid variante õpilaste aktiivseks kaasamiseks tunni teemasse. Tunnikavas on meetodite osas tihti välja pakutud valikuvariante ja õpetaja teeb ise otsuse, millist meetodit kasutada. Tunnikava ei pea tingimata kasutama.